

Вијест да је Управни одбор Савјета за провођење мира /ПИК/ 23. маја ове године донио одлуку о затварању Канцеларије за спровођење коначне одлуке о Брчком до 31. августа, али не и о укидању супервизије за ову, само по називу уникатну, локалну заједницу у БиХ дјеловала је у првом слушању унеколико збуњујуће. Поготово када је супервизор за Брчко Родерик Мур посредством јавних гласила, ТВ прије свих, не баш убједљиво саопштио да ће суспендовати све своје функције у вези са супервизијом, али ће, како је напоменуо, «наставити да постоји као правни субјект». Не много мање убједљиво, дипломатски још увијеније, са конференције за новинаре у Сарајеву по завршетку сједнице ПИК-а Мур је поручио да ће надлежност за Брчко сада више него икада бити пребачена на локалне власти и грађане.

У «слободном преводу», казано језиком свакодневице, Брчко ће и надаље имати супервизора као неприкосновеног владара, само без адресе његовог столовања, те ће одсад, логичан је закључак, своје дужности (издавање налога и друго што му је на 43 мјеста прописао Статут дистрикта) обављати даљинским управљачем.

Минулих 12 година под супервизијом у Брчком биле су „године које су појели скакавци“. Створена илузија о бољем животу у овом замишљеном огледном добру тзв. међународне заједнице с временом се топила и разоткрила се сурова реалност да Брчко није ни по чему бољи дио БиХ.

Ових 12 година што осташе иза нас наликују умногоме конзулским временима која је у „Травничкој хроници“ описао наш нобеловац Иво Андрић. Као што је ономад Травник дочекао и испратио више конзула, а остао упамћен само један – Давил, тако је и кроз дистрикт Брчко продефиловало више супервизора, а народ се углавном сјећа, додуше ни по добру ни по злу, само првог – Фаранда. Када је својевремено из града подно Влашића отишао и посљедњи конзул, Травник је остао оно што је одвајкада и био – обична касаба.

Нису ово била срећна времена за тзв. обичан народ у Брчком. Кад све узмемо и саберемо, прије неголи се одузмемо од милине коју нам окупатори подарише, дало би се закључити не само да супервизија није била неопходна Брчком, него и да је била сувишна и сама дипломатско-политичка промоција Брчког у специфичну територијално-административну цјелину кондомијумског типа. Успостављање дистрикта Брчко посљедица је политички и дипломатски трапаво завршене Мировне конференције у Дејтону, чији је највећи, ако не и једино плодотворан резултат био окончање рата у БиХ. Наравно, рат је, истом или сличном методологијом могао бити окончан и кудикамо раније. Заправо, постојали су политички, дипломатски, правни и какви ли већ не модуси да буде спријечен већ у зачетку. Но, будући да је рат највећи бизнис и да су велике силе откад је свијета и вијека у благостању живјеле од уносне производње ратова, овај у Босни и Херцеговини је пројектован у западним лабораторијама моћи и даљинским упаљачам запаљен, а потом и угашен, када је то пројектантима највише одговарало.

Биле су бар двије по очување мира неуралгичније и трусније тачке у БиХ од области Брчког гдје је спорна међуентитеска линија накнадно исправљена, али на штету Републике Српске, које су дејтонски миротворци могли да доведу у ред стварајући од њих специфичну локалну самоуправу, ако су их већ игнорисали у ваздухопловној бази Рајт Патерсон 21. новембра 1995. године. Сарајеву и Мостару, кудикамо прије неголи Брчком, требало је додијелити статус дистрикта и у њима успоставити супервизију. Из Сарајева је, уз прећутни благослов тзв. међународне заједнице, бесповратно протјерано око 140 хиљада Срба и данас је то готово сасвим етнички чист град – бошњачки. Мостар је подијељен град од почетка рата и, како вријеме одмиче, то бива све више.

Становници дистрикта Брчко већ су се навикли на живот у протекторату и на неограничену власт супервизора. Чак толико да се готово уопште не би двоумили, када би их се питало, јесу ли да за продужење мандата супервизије да је био другачији њен однос према приватизацији друштвене имовине која је отишла у бесцијење. Могла је то канцеларија супервизора да онемогући силне марифетлуке у тој наврат-нанос изведеној имовинској транзицији. Могла је такође и да заведе више реда у кадровску политику, умјесто што је толерисала страначка мешетарења, па данас Брчко има најгломазнију и најскупљу адмистрацију у БиХ, можда и у региону. Више је запослених у локалној управи од мјеста за сједење у згради гдје је смјештена.

Брчко, ето, остаде без Канцеларије за спровођење коначне одлуке о Брчком, али не и без супервизије. Страх од неизвјесности ће да потраје. Сада, послије свега што је учињено, а поготово онога што није а требало је, останак или одлазак супервизије из Брчког тзв. обичним људима у овој средини не значи ама баш ништа. Чини се да су више

Супервизор без адресе

Пише: Бранислав Рибар
четвртак, 24 мај 2012 16:49

равнодушни, неголи да имају неки став. Брчко је одавно већ позорница апсурда. Ако би којим случајем дошли у прилику да се опредјељују, становници јединог дистрикта у БиХ радије би подржали останак супервизије неголи њен одлазак. Ако ни због чега другог, а оно да се не би осилили они који су до сада симулирали да држе власт.

Било како било и како ће да буде, грађани у БиХ, па и у дистрикту Брчко, одавно не одлучују о својим судбинама. Уколико се и догоди, у шта је тешко повјеровати, да оде супервизија са својим овлашћењима неограниченог управљања, остаће њен дух. А нас духови прате откад је свијета и вијека...